

Орта кәсіпкерлік субъектілерін кредиттеуге шолу

ҚАЗАҚСТАН
ҚАРЖЫГЕРЛЕР
ҚАУЫМДАСТЫҒЫ

АССОЦИАЦИЯ
ФИНАНСИСТОВ
КАЗАХСТАНА

2025 жылдың 1 тоқсанының қорытындылары

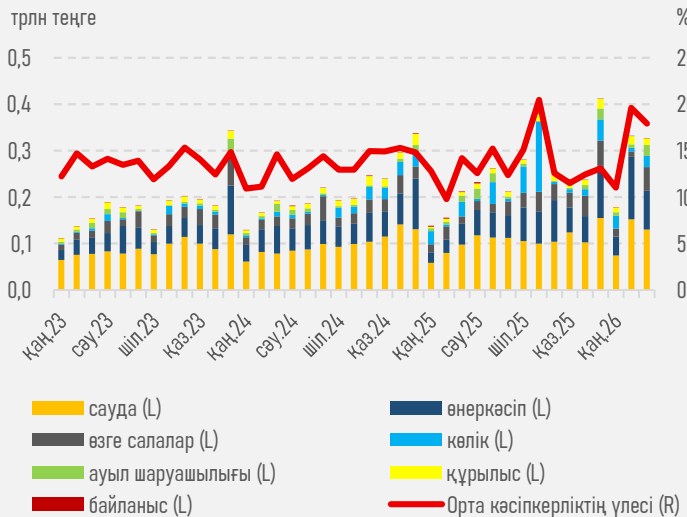
Негізгі үрдістер

- ✓ 2026 жылдың бірінші тоқсанында орта кәсіпкерлік субъектілері кәсіпкерліктің барлық сегменттері арасында банктік қаржыландыруға деген сұраныстың ең жоғары өсу қарқынын көрсетті.
- ✓ Өтімдердің түсу саны жылдық мәнде 9,5%-ға (5,1 мыңға дейін) өсті. Бұл қатаң ақша-несие жағдайларының сақталуына қарамастан, кәсіпорындардың жоғары инвестициялық белсенділігі мен несие тартуға деген тұрақты қажеттілігі сақталғанын көрсетеді.
- ✓ Сонымен қатар, өтімдерді мақұлдау үлесі 35,8%-дан 37,4%-ға дейін (ж/ж) өсті, бұл әлеуетті қарыз алушылардың қаржылық жағдайының жақсарғанын және банктер үшін несиелік тәуекелдердің төмендегенін көрсетуге мүмкін.
- ✓ ҚРҰБ кәсіпорындардың қаржылық коэффициенттерін бағалауға негізделген дискриминанттық талдауының нәтижелері бойынша, орта бизнестегі сыни қаржылық жағдайдағы кәсіпорындардың үлесі 25,8%-дан 22,4%-ға дейін (ж/ж) қысқарды.
- ✓ Сұраныс сапасының жақсаруы несиелік белсенділіктің жеделдеуіне ұласты. Орта кәсіпкерлік субъектілеріне берілген жаңа несиелер көлемі жылдық мәнде 65,4%-ға (ж/ж) артып, 7835,7 млрд-қа (+7330,3 млрд) жетті, бұл бизнестің барлық санаттары арасындағы ең жоғары өсу қарқыны болды.
- ✓ Ең көп өсімді өнеркәсіп (+169% немесе 1162,5 млрд) және құрылыс (+136% немесе 124,7 млрд) қамтамасыз етті, бұл инфрақұрылымдық, өндірістік және тұрғын үй жобаларының жандануымен байланысты болуы мүмкін.
- ✓ Осы үрдіс аясында олардың жаңа несиелер берудегі үлесі тиісінше 19,1%-дан 31,0%-ға дейін және 3,6%-дан 5,1%-ға дейін өсті. Осылайша, орта бизнесті несиелеу саудаға тәуелділіктен біртіндеп арылып келеді (үлесі 46,5%-дан 42,5%-ға дейін төмендеді) және экономиканың өндірістік салаларын қаржыландыруға бағдарлануда.
- ✓ Салалық өзгерістер несиелеу мақсаттарының құрылымынан да көрініс тапты. Айналым қаражатын қаржыландырудың басым рөлі сақталғанына қарамастан (13,2 трлн немесе

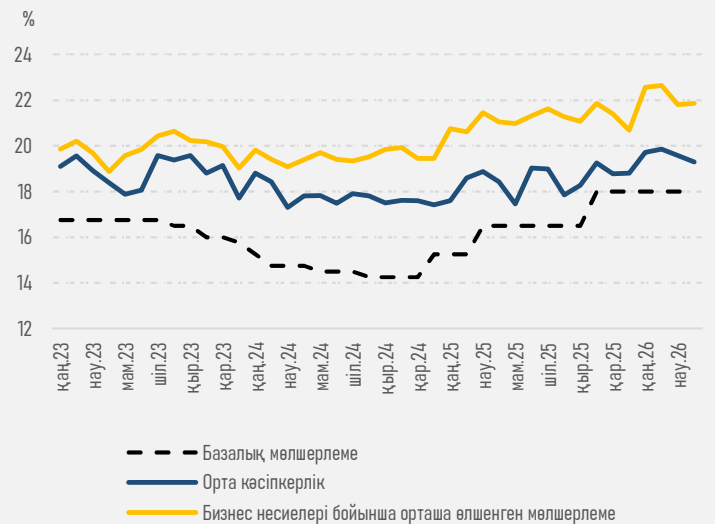
- ✓ барлық корпоративтік берілімдердің 62,4%-ы), негізгі қорларды сатып алуды несиелеудің жедел өсуіне байланысты олардың үлесі төмендеуін жалғастырды (+82,1% ж/ж - 1169,5 млрд-қа дейін). Бұл орта бизнес тарапынан сұраныстың инвестициялық құрамдас бөлігінің біртіндеп артып келе жатқанын көрсетеді.
- ✓ Жаңа несиелер берудің өсуі несие портфелінің 13,1 трлн-ға дейін (жыл басынан бері +3,4% және ж/ж +30,7%) кеңеюіне ұласты.
- ✓ Несие портфелінің сапасы жақсаруын жалғастырды. Мерзімі өткен берешек деңгейі 1,7%-дан 1,4%-ға дейін төмендеді, ал оның абсолюттік көлемі 14,4%-ға қысқарып, 140,4 млрд-ты құрады. Бұл жақсару портфельдің өсуіне байланысты статистикалық әсер есебінен емес, нақты қысқару екенін білдіреді.
- ✓ Орта кәсіпкерлік субъектілеріне берілетін несиенің орташа мөлшері 17,4%-ға артып, 1902,1 млн-ға жетті. Сонымен қатар, 110 млрд-тан асатын қарыздар бойынша берешек үлесі 10%-дан 18%-ға дейін өсті, ал 110 млрд-қа дейінгі барлық санаттардың меншікті салмағы қысқарды (төменде қараңыз).
- ✓ Бұл жүзеге асырылып жатқан жобалардың іріленуін, орта бизнес кәсіпорындарының бір бөлігі капиталды қажет ететін өндірістік бағдарламаларды қаржыландыруға біртіндеп көшкенін, сондай-ақ өлдегі ТБИ-дің (тұтыну бағалары индексі) жалпы жоғары өсімін көрсетуге мүмкін.
- ✓ 2026 жылдың екінші тоқсанында орта бизнесті несиелеу оң динамиканы сақтайды деп болжанады (негізгі салалар – өңдеу өнеркәсібі, ауыл шаруашылығы, сауда, құрылыс және көлік тарапынан сұраныс артады деп күтілуде).
- ✓ ҚРҰБ сауалнамасының деректері бойынша, банктер орта кәсіпорындар тарапынан несиеге деген сұраныстың біршама артуын күтуде, бұған іскерлік белсенділіктің маусымдық қалпына келуі және инвестициялық жобаларды қаржыландыруға деген тұрақты қажеттілік ықпал ететін болады.

Кәсіпкерлік субъектілеріне кредит беру серпіні мен пайыздық мөлшерлемелер*

Кәсіпкерлік субъектілеріне берілген кредиттер

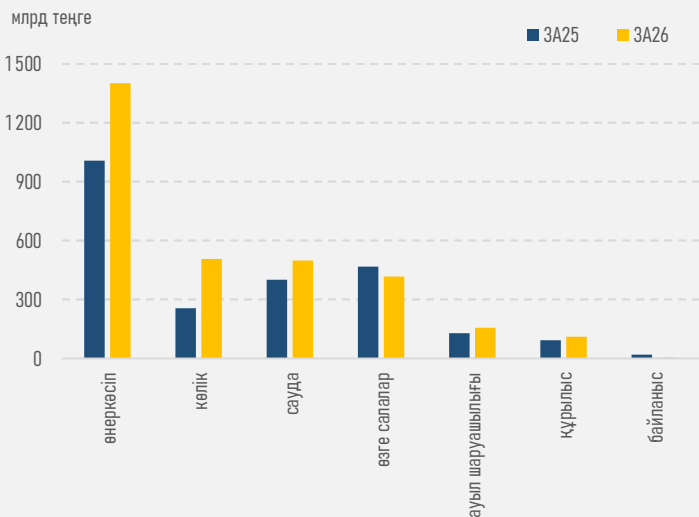

Кәсіпкерлердің кредиттері бойынша пайыздық мөлшерлемелер*

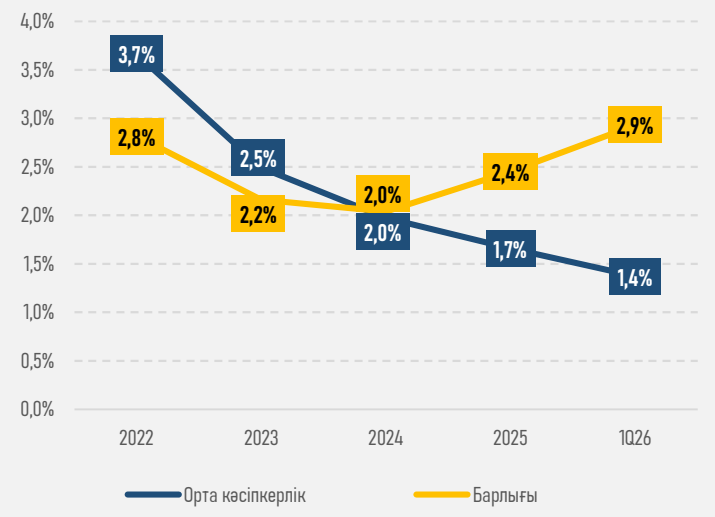

Кәсіпкерлерге берілетін кредиттер портфелі мен мерзімі өткен берешек деңгейі*

Кәсіпкерлік субъектілеріне кредиттер портфелі, млрд теңге

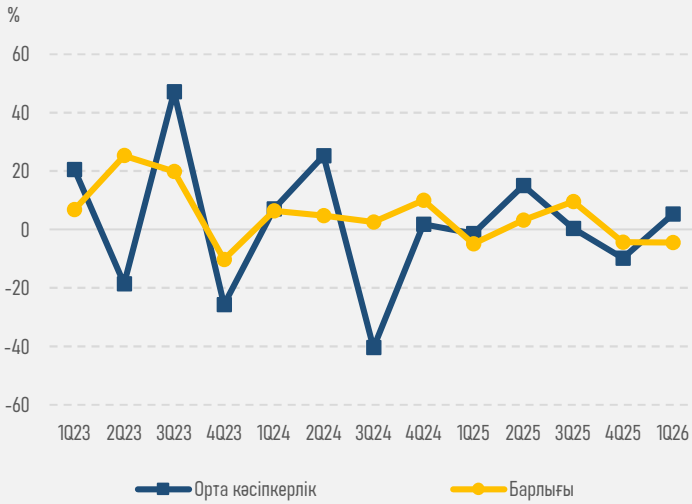
Мерзімі өткен берешек деңгейі

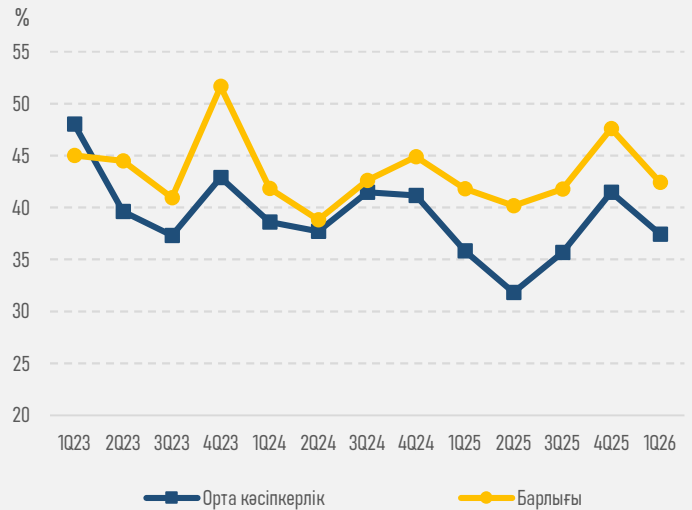
* Дереккөз: ҚРҰБ
*банк секторы-ЕДБ + ҚДБ *

Несиеге өтінімдердің өзгеру динамикасы және өтінімдер бойынша мақұлдау пайызы

Кредиттік өтінімдердің өзгеруі т/т

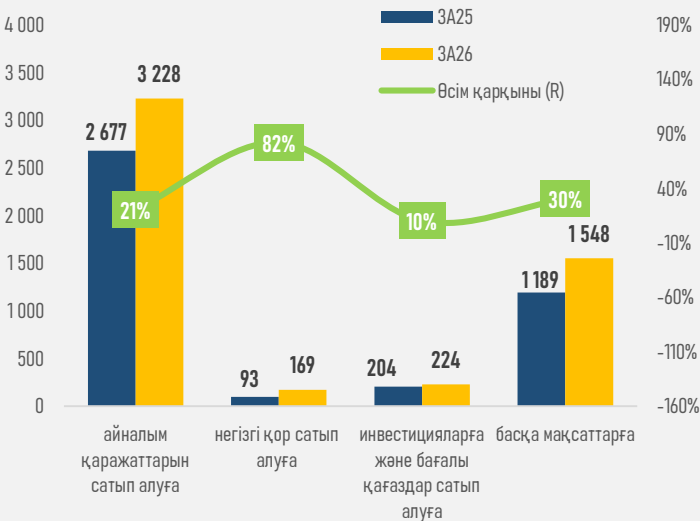

Кредиттерге өтінімдер бойынша мақұлдау үлесі

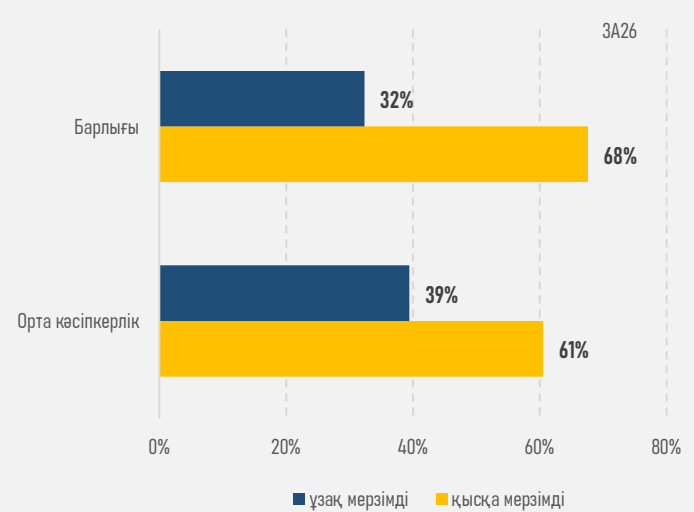

Қарыздарды тарту мақсаттары және бизнестің ұзақ мерзімді кредиттерінің үлесі*

Қарыз тарту мақсаттары, млрд теңге

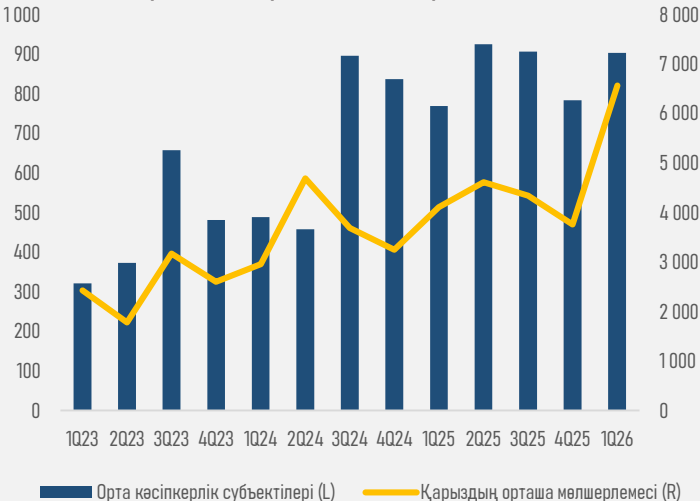

Берудегі ұзақ мерзімді кредиттердің үлесі (1 жылдан астам)

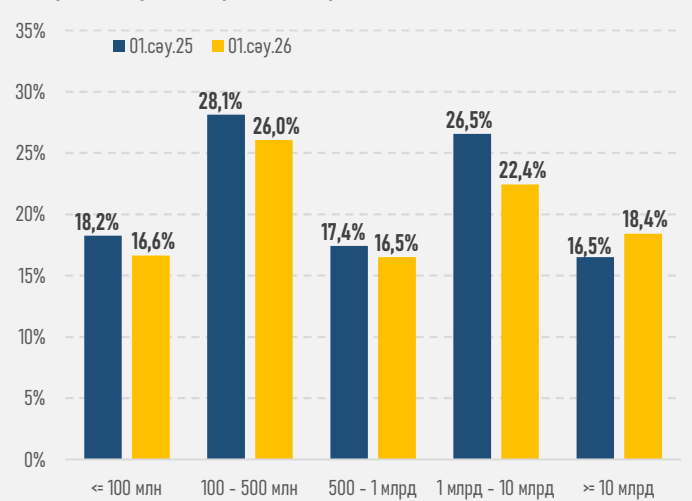

Қарыздың орташа мөлшері және қарыз алушылардың қарыз сомасы бойынша бөлінісі*

Қарыздың орташа мөлшері, млн теңге

Қарыз алушылардың қарыз сомасы бойынша бөлінісі

* Дереккөз: ҚРҰБ, БКБ

Резюме

2026 жылдың бірінші тоқсанында орта бизнес кәсіпкерлік субъектілеріне берілген барлық жаңа несиелердің 16,3%-ын және жиынтық несие портфелінің 16,8%-ын қамтамасыз ете отырып, корпоративтік несиелеудің негізгі драйверлерінің бірі ретіндегі рөлін нығайтты.

Дәл осы сегмент банк қаржыландыруына деген сұраныс пен жаңа несиелер берудің ең жоғары өсу қарқынын көрсетті. Бұл кәсіпорындардың инвестициялық белсенділігі жеделдегенін және олардың корпоративтік несие нарығын қалыптастырудағы рөлі артқанын айғақтайды. Сонымен қатар, несиенің орташа мөлшерінің ұлғаюы қаржыландырылатын жобалардың іріленгенін және орта бизнес кәсіпорындарының инвестициялық белсенділігі артқанын растайды.

Басқа сегменттерден айырмашылығы, жаңа несиелер берудің қарқын алуы несие портфелінің кеңеюімен және оның сапасының бір мезгілде жақсаруымен қатар жүрді.

Проблемалық берешек үлесінің портфельдің ұлғаюымен, өтінімдерді мақұлдау деңгейінің жақсаруымен және сыни қаржылық жағдайдағы кәсіпорындар үлесінің қысқаруымен бір мезгілде төмендеуі банктік несиелеудің жандануы несиелік тәуекелдердің елеулі нашарлауынсыз жүріп жатқанын және қарыз алушылардың қаржылық тұрақтылығының жақсаруына негізделгенін айғақтайды.

ҚРҰБ банктерінің сауалнама деректері бойынша, екінші тоқсанда орта кәсіпкерлік субъектілері тарапынан несиеге деген сұраныстың біршама артуы күтіледі. Бұл аталған сегментті несиелеудің оң динамикасын сақтауға және оның 2026 жылы корпоративтік несиелеудің негізгі драйверлері қатарында қалуына алғышарттар жасайды.